

SGF-nieuwsbrief

Zomer 2025

Van de voorzitter

Beste Collegae,

De afgelopen maanden zijn er diverse zaken geweest die de SGF bezig heeft gehouden. Naast de werkzaamheden aan de inventarisering van onze collectie, het deel herschikken van de inrichting van de fysische agentia en de boekencollectie zijn wij aanwezig geweest bij bijeenkomsten van de BI's en bij het eerste symposium voor gepensioneerde fysiotherapeuten. Daarnaast zijn er weer drie "oral histories" opgenomen en is er een 'witness table' georganiseerd. Zie daarvoor onze website. Ook is op Urk een delegatie van ETWIE uit België ontvangen.

Recent zag ik in onze collectie een uitgave van de Nederlandse Orthopaedische Vereniging (NOV) ter gelegenheid van het 100 jarig jubileum 1898-1998 van Dr. L.F. Bakker. Daarin staat beschreven dat in 1829 door Johann Georg Heine (1771-1838) de eerste orthopaedische inrichting gelegen aan de Scheveningse weg ter hoogte van het tolhuis vlak bij het huidige Vredespaleis is opgericht. Deze inrichting kreeg de bijnaam 'Bultenpaleis' vanwege de patiënten met misvormingen aan het lichaam. De misvormenden werden gedurende een uur heen en een uur terug met een zee-badwagen naar de zee voor Scheveningen gebracht voor activering van de bloeddorstrooming. Middels deze thalassotherapie zouden de verkrommingen verminderen. In 1838 is deze inrichting gesloten. In de zomermaanden, maar zelfs ook door echte doorzetters in de wintermaanden, wordt er nog veelvuldig van deze, niet wetenschappelijk bewezen effecten van de zeewatertherapie gebruik gemaakt. Heden ten dage is men nog steeds vaak langs dezelfde Scheveningseweg meer dan een uur onderweg om het lichaam in het zoute water te kunnen onderdompelen.

Zo zijn er heel veel locaties in Nederland die van belang zijn, of zijn geweest, voor de gezondheidszorg, geneeskunst en revalidatie. Hierbij wil ik vragen om deze locaties, die u kent van bijv. uw opleiding, werk of om andere redenen, aan ons door te geven om daarover in een volgende nieuwsbrief te kunnen publiceren. Deze locaties kunnen dan ook opgenomen worden in het 'GeoMGN' van de NVMG(Nederlandse Vereniging Medische Geschiedenis) ([Klik hier](#))
Han Kingma

Van de bestuurstafel

Wie komt ons bestuur SGF versterken?

Heeft u interesse in deze functie en wilt u meer informatie, zie dan bijgaande vacature ([Klik hier](#)) of stuur een mail naar sgf@tmgn.nl

In memoriam Loes Jalink, pionier behandelmethode Bobath, later NDT

12 April j.l. is Loes Jalink overleden op 79-jarige leeftijd. Loes was een zeer ervaren collega die zich met al haar kennis en ervaringen heeft ingezet voor het welzijn en kwaliteit van leven van haar medemensen. Loes Jalink, woonachtig in de Haagse Vogelwijk, was op jonge leeftijd betrokken bij het Haags Hervormd Jeugdkerkewerk. Op 28 juni 1967 behaalde zij haar diploma heilgymnastiek massage aan de Haagse

academie fysiotherapie en ging daarna dit beroep uitoefenen bij verschillende instellingen en verenigingen, onder meer in het Zeehospitium Kijkduin in Den Haag en bij het Nederlandse damesvolleybalteam. Verder was zij betrokken bij de Stichting Paardrijden voor Gehandicapten, ook bekend als de Madurodam Manege. In 1969 volgde zij o.a. scholingen in Londen bij Bertha en Karel Bobath in het Harperbury Hospital. Daar werd o.a. onderwezen hoe indertijd de behandelingen zich ontwikkelde. Zo veranderde de behandelmethodes volgens Bobath of Pat Davis naar het latere Neuro Development Treatment (NDT). In 1974 startte zij cursussen Bobath in Den Haag en Delft en was zij medeoprichter van het Tijdschrift 'Keypoint'. In de regio Den Haag was zij een zeer gewaardeerde collega die zich ook op bestuurlijk niveau, middels het KNGF regio bestuur Den Haag vanaf 1990, een aantal jaren heeft ingezet voor onze beroepsgroep. Loes bleef tot na haar pensionering, geregistreerd als heilgymnaste / masseuse en beschikte over een zeer grote expertise voor de behandeling van patiënten met zowel aangeboren als niet aangeboren hersenletsel. Naast haar werk voor de medemens was zij een zeer betrokken vrijwilliger voor de Egelopvang en Vogelasiel De Wulp in Den Haag. Recent heeft Loes haar collectie boeken en lesmateriaal gedoneerd voor historisch

onderzoek aan onze stichting en heeft zij op onze jaarlijkse 'Dag van de Fysiotherapie Geschiedenis' in 2017 in het Trefpunt op Urk een presentatie gegeven over 'Bobath, toen en nu'. [Klik hier](#)

Activiteiten van de SGF

Dag van de Fysiotherapie Geschiedenis 2025

Datum: Vrijdag 12 september 2025

Locatie:

Trefpunt Medische Geschiedenis Nederland
Foksdiep 8, Urk.

Programma en inschrijving: [Klik hier](#)

SGF bij Omroep Flevoland

Op 4 juni 2025 vertelde Ronald Valk over de apparatuur van Zander. [Klik hier](#)

Op 7 mei 2025 vertelde Rob Karstens over de kruiplappen van Klapp. [Klik hier](#)

Oral histories

Onlangs zijn er weer drie interviews opgenomen. Daan Spanjersberg, Gert Kwakkel en Lennard Voogt. De interviews zijn op de website geplaatst. [Klik hier](#)

Verslag van de Pensionadodag 2025

Vrijdag 23 mei j.l. vond het eerste congres voor gepensioneerde fysiotherapeuten plaats. Het was een zeer geslaagde dag. ([Klik hier voor het uitgebreide verslag](#))

Save the date 'Pensionadodag 29 mei 2026'.

Uitwisseling met Belgische collegae.

Eind maart mochten wij, het bestuur SGF, op het Trefpunt een delegatie van ETWIE ontvangen. Nadat wij in 2024 aanwezig waren bij een 'waarderingsbijeenkomst' in België en in december een bijeenkomst mochten toespreken in Antwerpen kwam er nu een

tegenbezoek vanuit België. Dit met als doel om onderling kennis en ervaringen uit te wisselen met onze Belgische collegae. In december 2026 zal in Leuven het Vesalius Museum opengaan waar ook een klein deel van de collectie, een verpakking Anovlar van de Stichting Farmaceutisch Erfgoed, vanuit Urk zal worden tentoongesteld. Over de mogelijke toekomstige uitwisselingen vanuit de collectie van de SGF zullen nog nadere afspraken worden gemaakt. In het kader van deze uitwisselingen, hierbij een zeer interessante website van ETWIE met een overzicht van het erfgoed in Vlaanderen en Brussel

[Veldtekening medisch erfgoed \(2021-2023\) | ETWIE](#)

Expertisecel voor Technisch, Wetenschappelijk en Industrieel Erfgoed.

T +32 478 400 311 • Industriemuseum • Minnemeers 10 • 9000 Gent

Post naar: AGB Erfgoed • Industriemuseum • Botermarkt 1 • 9000 Gent

www.etwie.be • [Schrijf je in](#) op de nieuwsbrief

Collectiebeheer

Aanwinsten

Het overzicht van de aanwinsten vindt u op de website [Klik hier](#)

Actueel

'De Fysiotherapeut redt het niet meer', hebben we dit niet eerder meegemaakt? Zie een aantal artikelen uit het verleden. [Klik hier](#)

Activiteiten op het Trefpunt Medische Geschiedenis Nederland

Lunchlezingen zijn korte presentaties (20-30 minuten) die in de regel worden gehouden in aansluiting op de gezamenlijke lunch met

vrijwilligers, curatoren en gasten. De lunchlezingen zijn via een livestream te volgen. [Klik hier](#)

In de recent verschenen TMGN-folder vindt u alle bijzonderheden van onze Fysiotherapie-unit, gepresenteerd in samenhang met alle andere activiteiten in het Trefpunt. Download de SGF-editie van deze folder [Klik hier](#)

Bezoek en rondleidingen op het Trefpunt Medische Geschiedenis Nederland

U bent altijd welkom op onze vrijwilligersdagen (<https://tmgn.nl/agenda>). Vrijwilligers die zelf werkzaam zijn geweest in de Gezondheidszorg geven u graag een rondleiding.

Alle verzoeken voor informatie, ook voor groepsbezoek en afwijkende data, gaarne via sgf@tmgn.nl.

Van de bezoekers vragen we een bijdrage in de kosten. Toegang en rondleiding door vrijwilliger (alleen op bezoekersdagen) € 5,00 p.p. (Incl. koffie/

thee/ fris en koek). Overige consumpties (koffie, thee of frisdrank) € 1,00 p/consumptie. U kunt zich opgeven voor deelname aan de lunch (kibbeling, broodjes, beleg, drankje) om 12.30 uur. Kosten € 7,50 p.p.

Verwacht u dat u met uw kennis en ervaring een bijdrage kan leveren aan de Stichting, of wilt u als vrijwilliger onze activiteiten ondersteunen, heeft u vragen of wilt u uw persoonlijke gegevens wijzigen, schroom dan niet om met ons contact op te nemen via de sgf@tmgn.nl

Laat uw collegae en vrienden ook weten dat wij geïnteresseerd zijn in aanvullingen op onze collectie, ontbrekende apparatuur en/of boeken voor onze bibliotheek, nemen wij graag in ontvangst.

Het Trefpunt is bereikbaar:

Per auto: afrit 13 van de A6, richting Urk, bedrijventerrein Zwolsche Hoek.

Per openbaar vervoer: via Station Lelystad Centrum, snelbus 345 met een aansluitende lokale bus (149) die stopt bij Halte Keteldiep, direct naar het Trefpunt.

Reistijd Lelystad-Urk: 40 minuten.

[Routekaart](#)

[Google Maps](#)

Via dit emailadres: sgf@tmgn.nl kunt u zich afmelden voor deze nieuwsbrief.